

هیس! آمار ترک تحصیل محرمانه است

گزارشی درباره بازماندگان از تحصیل در مشهد و استان که مسئولان کشوری و استانی، شمارشان را طبقه‌بندی شده می‌دانند

گزارش امروز باچندسؤال آغاز می‌شود و باسؤالات دیگری پایان خواهد یافت. آیا آموزش و پرورش براساس قانون اساسی رایگان و اجباری نیست؟! آیا هر کودک و نوجوانی حق استفاده از امکانات آموزشی را ندارد؟! کودکی را که در سنین یادگیری، در مدرسه نیست باید کجا جست و جو کرد؟! پاسخ‌ها بدیهی است، اما آنچه در جامعه رخ می‌دهد، جز این هاست. این سؤال‌ها پس از شنیدن واژه ترک تحصیل از گوشه ذهن عبور می‌کنند؛ اصطلاحی که سال‌هاست بر سر زبان مسئولان آموزش و پرورش کشوری و استانی افتاده است و هر سال عددی را مقابلش می‌گذارند. اعدادی که می‌شنویم به ادعای خودشان اعداد واقعی نیستند، زیرا روش سنجش دقیقی وجود ندارد و با این حال عدد واقعی بسیار غم‌انگیزتر است. روزهای پایانی دی ماه را سپری می‌کنیم. نیمه اول سال تحصیلی هم گذشته و آن‌ها شهر یورماه در فهرست ثبت‌نامی هانیوند؛ احتمالا هنوز هم نیستند. سراغ آموزش و پرورش رقتیم که از عدد ادین بازماندگان تحصیلی در مشهد و خراسان رضوی و بازگردانده شدگان بدانیم، اما تاسف بار این بود که نه تنها به تلاش برای بازگرداندن نرسیدیم، بلکه به عبارت غربی بی‌خودیم: «آمار ترک تحصیل محرمانه است». یعنی این پرونده باید با همه ماجرا هایش بسته بماند.

گزارش مرکز پژوهش‌ها یک نتیجه‌گیری کلی هم دارد و آن این است که حدود یک میلیون دانش‌آموز در مقاطع مختلف ترک تحصیل کرده‌اند؛ مجموع افراد بازمانده از تحصیل در سال تحصیلی ۱۳۹۵-۱۳۹۴ برابر ۸۸۲ هزار و ۷۷۷ نفر بوده که در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ با ۲۶ درصد رشد به ۹۱۱ هزار و ۲۷۲ نفر افزایش یافته است. «داده‌های مرکز آمار ایران درباره سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲ از ترک تحصیل ۲۹۹ هزار و ۷۹۸ نفری سخن می‌گوید که از تحصیل در مقاطع ابتدایی، متوسطه اول و دوم بازمانده‌اند. طبق اعلام آموزش و پرورش در این سال ۱۶ میلیون و ۷۰۰ هزار نفر در مدارس کشور مشغول تحصیل بوده‌اند. باید سراغی از مسئولان این حوزه در اداره کل آموزش و پرورش استان بگیریم و ادامه سؤالات: «تعداد بازماندگان از تحصیل در سال تحصیلی جاری در استان چند نفر است؟» اما پس از این دست و آن دست شدن میان مسئولان پاسخی که در نهایت می‌شنویم پر از ابهام است، «به شکل مدون عددی نداریم. آمار را باید وزارتخانه بدهد. آنچه روی سایت هاست، آمار پارسال است و هنوز آمار امسال اعلام نشده است.» سراغ مدیرکل را گرفتیم هم نتیجه‌ای ندارد و بهتر است مستقیم با وزارت آموزش و پرورش تماس بگیریم. اما پاسخ

● آمارها تاریخ گذشته‌اند

سایت‌های خبری را که جست و جو کنید، آمار اطلاعاتی از زبان وزیر آموزش و پرورش و مرکز آمار ایران خواهید دید که بیشترشان کبی هستند و در نهایت چیز زیادی دستگیرتان نمی‌شود. آخرین گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی مربوط به ترک تحصیلی‌ها در سال‌های ۱۳۹۳ تا ۱۴۰۱ است. این آمارها گویای اضافه شدن هر سال به این جدول است؛ «تعداد دانش‌آموزان ترک تحصیل‌کرده در سال تحصیلی ۱۳۹۴-۱۳۹۳ برابر با ۳۴۷ هزار و ۲۰۳ نفر بوده که با کاهش ۲۲ درصدی در سال تحصیلی ۱۳۹۹-۱۳۹۸ به عدد ۲۷۰ هزار و ۵۵۵ نفر رسیده است. این کاهش ۲۲ درصدی مربوط به دوره دوم متوسطه است که در همین بازه زمانی، از ۱۹۹ هزار نفر به ۴۵ هزار نفر کاهش یافته است؛ اما در سوی دیگر، آمار دانش‌آموزان ترک تحصیل‌کرده دوره ابتدایی و متوسطه اول در همین بازه زمانی روبه رشد بوده. به نحوی که در دوره ابتدایی شاخص مذکور از ۷۸ هزار نفر به ۹۹ هزار نفر و در دوره متوسطه اول از ۶۰ هزار نفر به ۱۲۴ هزار نفر افزایش یافته است. در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۴۰۰ نیز آمار ترک تحصیل‌کرده‌ها بارشد ۴ درصدی به ۲۷۹ هزار و ۱۹ نفر رسیده است.»

آن‌ها آب سردی است روی سرمان. زهرآلی اکبری، کارشناس روابط عمومی این وزارتخانه، با وجود اینکه تأکید می‌کند: «آمار استانی را از مسئولان استان خودتان بپرسید»، خیلی صریح پاسخ می‌دهد: «آمار ترک تحصیل جزو آمار طبقه‌بندی شده است و ما نمی‌توانیم آن را اعلام کنیم. هیچ‌گونه اظهارنظری هم نمی‌توانیم بکنیم و اگر نکته‌ای باشد، خود آقای وزیر توضیح می‌دهد.» این نکته را هم باید اضافه کنیم که در میان پنج استانی که براساس آمارها بیشترین میزان ترک تحصیل دانش‌آموزان را دارند، خراسان جایگاه سوم را دارد و ترتیب استان‌ها این‌گونه است: سیستان و بلوچستان، آذربایجان غربی، خراسان رضوی، خراسان شمالی و گلستان. البته بنا بر نقل قول دیگری مقام دوم را داریم. علل متفاوتی برای ترک تحصیل اعلام می‌شود که البته مهم‌ترینشان معیشت و فقر است و ۷۰ درصد ترک تحصیل‌کنندگان از دهک‌های درآمدی یک تا پنج هستند. همان دهک‌هایی که در آسیب‌های دیگر هم رتبه دارند.

● رفتن بدون بازگشت

همه این توضیحات به نظر ناقص، کنار هم کامل هستند. نتیجه اینکه آمار ترک تحصیل در کشور ما

مدیرکل ورزش استان از اقدامات و برنامه‌ها در حوزه جوانان می‌گوید

چشم‌انداز روشن جایگاه «جوانان»

با همراهی استاندار به راهکارهایی رسیدیم. روند نادرستی که در پرداخت تسهیلات وجود داشت، به جز زمان طولانی انتظار دریافت وام، این بود که بانک‌ها به مواردی که قانون‌گذار برای ضمانت وام تعیین کرده بود، پایبند نبودند و مردم را تحت فشار می‌گذاشتند. قانون‌گذار اعلام کرده برای وام ازدواج یک

ضامن با یک چک، بدون تعیین نوع شغل کافی است. اگر متقاضی چک نداشت، می‌تواند یارانه‌اش را گرو بگذارد و در صورت نداشتن یارانه، می‌تواند از یارانه اعضای درجه یک خانواده استفاده کند؛ اگر باز هم نبود، سهام عدالت، و در نهایت باید با گرفتن یک سفته وام بدهند. یعنی از این راحت‌تر نمی‌شود. همین شرایط سخت بانک‌ها باعث ایجاد بازار خرید و فروش وام ازدواج شده است. بعد از آن مکاتبه، جلسه‌ای با حضور استاندار و مقامات حوزه اقتصادی و شورای هماهنگی بانک‌ها برگزار شد و استاندار

دستور داد تا ۱۵ بهمن کسی در صف دریافت وام ازدواج بانک نباشد. بعد از آن هم جلسه‌ای با حجت الاسلام والمسلمین پژمانفر به عنوان رئیس کمیسیون اصل ۹۰ مجلس داشتیم که درباره اعتبار وام‌ها بود. پرداخت وام نیاز به اعتبار شش هزار میلیارد تومانی دارد که اکنون ۲ هزار میلیارد تومان آن در اختیار بانک هاست و بنا شد که از سوی بانک مرکزی تأمین شود. آخرین تصمیم این بود که تا

سرچای خودشان نبودند، به خصوص در قسمت جوانان. عین نقل قول یکی از مسئولان وزارت ورزش و جوانان که مدتی پیش مطرح کرد این بود که «با حضور بدنه مدیریت جدید در ورزش جوانان خراسان رضوی، پس از سال‌ها فضای حوزه جوانان به طور محسوسی تغییر کرده است.» خودم را نمی‌گویم اما این صحبت یعنی با حضور پرسنل پرانگیزه و اقا‌عا اوضاع به سمت بهبود پیش می‌رود.

● یعنی در همین مدت کوتاه این قدر امیدوارکننده بوده است؟

بله. معاونت جوانان ما بسیار گسترده است و در حال پیگیری برنامه‌ها. اشتغال جوانان، ازدواج، مسکن و سامان دهی سازمان‌های مردم‌نهاد در حوزه اجتماعی از فعالیت‌های ماست. اینکه می‌گویم مسکن به معنی آن نیست که قرار است مسکن بسازیم، بلکه منظور تسهیلمرکی در این حوزه است. در سال گذشته در این حوزه موفق

نبودیم، اما در همین مدت کوتاه پیگیری‌های خوبی داشتیم. تا همین سه چهار هفته گذشته چند هزار جوان متأهل پشت خط تسهیلات ازدواج بودند. خراسان رضوی در پرداخت تسهیلات ازدواج در میان شش استان، در انتهای جدول قرار داشت. موضوع را با وحید یامین‌پور، معاون امور جوانان وزارت ورزش، در سفرش به مشهد مطرح کردیم و او مکاتبه‌ای داشت با استاندار، مشکلات را گفتیم

هر سال در حال افزایش است. آن‌هم در هرسه مقطع ابتدایی و متوسطه دوره اول و دوم؛ هم در میان پسران و هم دختران. عدد و رقم‌هایی هم در اختیار مدیران و مسئولان هست، اما اعلام نمی‌کنند. در حقیقت اعلام می‌شود ولی یکی دو سال بعد، وقتی آن کودکان چند سالی از درس فاصله گرفتند و بازگرداندن آن‌ها به مدرسه تقریبا محال می‌شود، معنای محرمانه بودن یعنی چه؟ یعنی نباید از ترک تحصیل‌کرده‌ها خبردار شویم؟ انگار که آب از آب تکان نخورده؟ یا چون برنامه‌ای برای پیشگیری و بازگرداندن نداریم، حالا تا چشم بر هم بزیم، امسال هم تمام می‌شود. آمار ندهید. اما کاش نگذارید نسل آینده بی‌سواد بماند. افزایش آمار آسیب‌های اجتماعی یکی از تبعات ترک تحصیل کودکان است که مسئولان بارها و بارها به آن اشاره کرده‌اند.

● این گزارش ادامه دارد...

باتوجه به اهمیت این مسئله، در گزارش‌های بعدی بیشتر به ماجرای بازماندگان از تحصیل، تفاوت آن با ترک تحصیل، علل وقوع این دو موضوع، اهمیت داشتن آمار برای مسئولان، و نیز مجموعه‌هایی که پای کار هستند و تلاش‌های آنان برای بازگشت به تحصیل دانش‌آموزان، خواهیم پرداخت.

روى خط جامعه

هشدار درباره کوچ پزشکان به مشاغل غیر پزشکی

معاون درمان وزارت بهداشت با اشاره به ترعه‌های غیر واقعی، درباره کوچ پزشکان به مشاغل غیر پزشکی هشدار داد. به گزارش مهر، سعید کریمی با انتقاد از اینکه از برخی رشته‌های مهم پزشکی مانند بیهوشی، طب اورژانس، اطفال و عفونی به دلیل ترعه‌های غیر منطقی و مشکلات معیشتی استقبالی نمی‌شود، گفت: باید توجه به ترعه‌های منطقی مدنظر مسئولان مربوط قرار گیرد. او ادامه داد: تازمانی‌که ویزیت پزشکان متخصص در بیمارستان‌های دولتی ۲۲ هزار تومان باشد، افراد به دلیل مشکلات معیشتی، با وجود کشیک‌ها و معاینات سخت، تمایلی به حضور در برخی رشته‌ها نخواهند داشت. کریمی با یادآوری اینکه افراد باید انگیزه لازم را برای حضور در این رشته‌ها داشته باشند، گفت: البته به دلیل ترعه‌های حداقلی پزشکی، شاهد سرایت این بی‌انگیزگی به سایر رشته‌های پزشکی هم هستیم.

فروش برخط دخانیات، ممنوع

رئیس دبیرخانه ستاد کشوری کنترل دخانیات وزارت بهداشت، با تأکید بر اینکه هر نوع فروش برخط دخانیات ممنوع است، گفت: ابراز نگرانی ستاد کشوری از فروش دخانیات در فضای مجازی به همراه نمونه‌هایی از تخلفات انجام شده در این زمینه، به دادستانی کل گزارش شده است. به گزارش ایسنا، بهزاد ولی زاده اظهار کرد: درباره فروش اینترنتی دخانیات برخی از این مبادی اقدام به احراز هویت و سن افراد می‌کردند تا به نحوی پایبندی خودشان را به ماده ۱۲ قانون جامع کنترل دخانیات که فروش دخانیات به افراد زیر هجده سال را منع کرده است، اثبات‌کنند؛ در حالی‌که به طور کلی فروش دخانیات در بستر فضای مجازی غیرقانونی است؛ زیرا این اقدام روح قانون جامع کنترل دخانیات را زیر سؤال می‌برد. وی افزود: ما قانونی طراحی کردیم که سبب کاهش دسترسی افراد به دخانیات شود، در حالی‌که فروش برخط دخانیات این موضوع را تسهیل می‌کند. ولی زاده تأکید کرد: اگر توانیم این محدودیت‌های قانونی را اعمال کنیم، شاهد افزایش مصرف محصولات دخانی خواهیم بود و حتی ممکن است سن مصرف نیز کاهش یابد. در این زمینه خیلی خوشحالیم که حوزه قضایی هم اخیرا به این موضوع ورود کرده است.

حل مشکل ناترازی آب با اجرای «نقشه راه آب»

سختگوی صنعت آب کشور با بیان اینکه «نقشه راه آب کشور» با نگاهی بر عملکرد کشورهای توسعه یافته و با بومی سازی تجربیات تدوین شده است، گفت: میزان مصرف آب بیشتر از تأمین آن است که در این بخش ناترازی ایجاد شده است و اجرای نقشه راه آب می‌تواند راه حلی برای مشکل ناترازی آب باشد. به گزارش ایرنا، عیسی بزرگ زاده بیان کرد: در موضوع آب با دو بخش «تأمین» و «مصرف» روبه رو هستیم و هنگامی که میزان مصرف بیشتر از تأمین باشد، ناترازی ایجاد می‌شود؛ لذا نقشه‌ای که این ناترازی را تنظیم می‌کند، «نقشه راه آب کشور» است و معین می‌کند در هر یک از زیربخش‌های آب تأمین و مصرف در چه وضعیتی قرار داریم. در این راه به کجا خواهیم رسید و گام‌های میانی مسیر چیست. او با بیان اینکه ورودی نقشه راه، سند ملی دانش بنیان امنیت غذایی است، افزود، بد مصرفی و پرمصرفی بخش کشاورزی، اصلی‌ترین تهدید امنیت غذایی به حساب می‌آید؛ به همین دلیل لازم است از سند الگوی کشت و سند امنیت غذایی حمایت شود.

آب، برق و گاز مدارس سال آینده رایگان است

عضو کمیسیون تلفیق لایحه بودجه ۱۴۰۳ از مصوبه این کمیسیون برای رایگان شدن هزینه‌های برق، گاز و آب مدارس در سال آینده در صورت رعایت الگوی مصرف خبر داد. به گزارش ایسنا، علیرضا سلیمی به مصوبه کمیسیون تلفیق لایحه بودجه ۱۴۰۳ گفت: کمیسیون تلفیق تصویب کرد که هزینه‌های برق، گاز و آب همه واحدهای آموزشی مدارس دولتی وزارت آموزش و پرورش در سقف الگوی مصرف رایگان باشد. او ادامه داد: همچنین کمیسیون تلفیق در مصوبه‌ای حقوق ورودی خودروهای برقی را به شدت کاهش داد؛ به طوری‌که حقوق ورودی خودروهای برای ناوگان تاکسی‌رانی ۰٫۵ درصد، برای سایر متقاضیان ۴ درصد و برای خودروهای تمام هیبریدی ۱۵ درصد تعیین شد. این مصوبه ضمن صرفه جویی در مصرف سوخت و تنظیم بازار، نقش مهمی در کاهش آلایندگی هوا دارد.

عدد خبر

۷۲۰۰۰ معلم

به گفته وزیر آموزش و پرورش، در سال پیش رو بیش از ۷۲ هزار معلم جدید با آزمون ورودی وارد آموزش و پرورش خواهند شد. به گزارش مهر، رضا مراد صحرایی با بیان این خبر، اظهار کرد: نزدیک به ۲۰ هزار معلم جدید از دانشگاه‌های فرهنگیان و شهید رجایی وارد خواهند شد. این استخدام‌ها بیش از ۶۰ درصد کل استخدام‌های دولت است. این استخدام‌ها در دولت بی سابقه بوده و استخدام‌های سال بعد از امسال هم بی سابقه است. او با اشاره به اهمیت توسعه متوازن گفت: کاری می‌کنیم که مدرسه دالان اشتغال و زندگی شود، نه اینکه تنها محلی برای ورود به دانشگاه باشد، بنابراین ۵۰ درصد آموزش‌ها باید تا پایان برنامه هفتم توسعه به هنرستان‌ها بروند. یعنی باید ۱۵۰۰ هنرستان بسازیم که می‌سازیم. البته مهم‌ترین بحث ساخت هنرستان‌های جوار صنعت است.

۵۰۰۰۰۰۰ کودکی

بنا بر اعلام رئیس سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور، سنجش سلامت کودکانی که در مهر ۱۴۰۳ کلاس اولی می‌شوند، از مهرماه امسال آغاز و تاکنون کار سنجش سلامت ۵۰۰ هزار کودک انجام شده است. به گزارش ایسنا، حمید طریفی حسینی خاطرنشان کرد: در واقع تاکنون کار سنجش سلامت تقریبا یک سوم نوآموزانی را که مهر سال آینده به کلاس اول می‌روند انجام داده ایم. او با ابراز امیدواری درباره اینکه تا پیش از پایان امسال، کار سنجش سلامت حدود ۸۰۰ هزار تا ۹۰۰ هزار نفر از نوآموزان مهر ۱۴۰۳ انجام شود، توضیح داد: توصیه ما این است که خانواده‌ها در اولین فرصت ممکن کار ثبت‌گیری سنجش فرزند خود را که سال آینده باید به کلاس اول برود، انجام دهند تا در فرصت مناسب کار سنجش انجام شود تا اگر نوآموز مشکلی داشت، تا زمان ورود به دبستان مداخلات لازم انجام شود.

۳۲ سال

بر اساس آمارهای مرکز رصد جمعیت کشور سازمان ثبت احوال، میانگین سن پدر در هنگام تولد اولین فرزند در کل کشور در ۹ ماه امسال برابر با ۳۲٫۱ سال بوده است. به گزارش تسنیم، همچنین میانگین سن پدر در هنگام تولد اولین فرزند در نقاط شهری برابر با ۳۲٫۶ سال و در نقاط روستایی برابر با ۲۹٫۹ سال به دست آمده است. در ۹ ماه سال ۱۴۰۲ در بین استان‌ها بیشترین عدد میانگین سن پدر در اولین فرزندآوری مربوط به استان تهران با ۳۴٫۵ سال و کمترین آن مربوط به استان سیستان و بلوچستان با ۲۷٫۱ سال است.

شماره ۱۳

شماره ۱۳۳۵
۲۶ دی ۱۴۰۲
شماره ۱۳۳۵

شماره ۱۳۳۵

شماره ۱۳۳۵